

ಅಮ್ಮನ ಬೆಲೆಯೇ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ ಹಾಗೆ ಸತಾಯಿಸುತ್ತಾನೆ.

'ತಿಳಿದೇ ಮಾಡ್ರಾನೋ ತಿಳಿಯದೆ ಮಾಡ್ರಾನೋ ಅರ್ಥವಾಗ್ತಿಲ್ಲ..' ಅವನ ನಡವಳಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದೆ. ತನ್ನ ಅನುಕೂಲಕ್ಕಾದರೆ ಬುದ್ಧಿವಂತಿಕೆ ಚೆನ್ನಾಗಿಯೇ ಇರುತ್ತಿತ್ತು. ತನಗೆ ಇಷ್ಟವಿಲ್ಲದಾದರೆ ದಾಂಧಲೆ ಎಬ್ಬಿಸಿ ಅಕ್ಕಪಕ್ಕದವರ ಗಮನ ಸೆಳೆಯುವ ಮಟ್ಟಿಗೆ ದೊಡ್ಡ ಗಂಟಲಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯಿಸಿ ಅಮ್ಮನ ಬಾಯಿ ಮುಚ್ಚಿಸುತ್ತಿದ್ದ. ಸಾವಿರಾರು ಟ್ಯೂಷನ್‌ಗೆ ಸುರಿದು ಡಿಗ್ರಿ ಮಾಡಿಸಿದ್ದಳು. ಆದರೆ ಮುಂದೆ ಓದಲು ತಾಕತ್ತಿಲ್ಲ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಹೋಗಲು ಇಷ್ಟವಿಲ್ಲ. ಇದು ದೊಡ್ಡ ಆಘಾತ ಮಂದಾರಳಿಗೆ.

ಅಹಸ್ಸರನನ್ನು 'ಅಣ್ಣ' ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಿದ್ದ. ಅವನ ಹತ್ತಿರವೂ ಹೇಳಿ ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದ್ದಾಗಿತ್ತು. ಸುಖವಿಲ್ಲ 'ಅಮ್ಮ, ಅವನು ಯಾವುದೋ ಆಂತರಿಕ ವರ್ತುಲವನ್ನೆಳೆದುಕೊಂಡು ಅದರಿಂದ ಹೊರಬರಲು ಇಚ್ಛಿಸುತ್ತಿಲ್ಲ. ಹೊರ ಸಂಪರ್ಕದ ಅವಶ್ಯಕತೆಯೇ ಇಲ್ಲದಷ್ಟು ಹುದುಗಿಹೋಗಿದ್ದಾನೆ. ಊಟ, ಬಟ್ಟೆ, ಅವನು ಬಯಸುವ ಐಷಾರಾಮಿ ಪೂರೈಸಲು ಆಂಟಿ ನರಾಕರಿಸುವವರೆಗೂ ಇವನು ಉದ್ಧಾರವಾಗೋಲ್ಲ. ಅವರಮನೇ ಅವನಿಗೆ ಹಸಿವಿನ ಬೆಲೆ ಅರಿವಾಗುವ ಹಾಗೆ ಮಾಡಬೇಕಮ್ಮ' ಎಂದು ಕೈ ತೋಳಿದು ಕೊಂಡಿದ್ದ. ಉದ್ದೇಶಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ ಎಂಬ ಏಕಾಭಿಪ್ರಾಯ ನಮ್ಮೆಲ್ಲರಲ್ಲೂ ಮೂಡುತ್ತಿತ್ತು.

ಸುಮುಖನ ಇನ್ನೊಂದು ಮುಖದ ಅರಿವಾದಾಗ ಶಾಕ್ ಆಗಿದ್ದೆ. ಸಹಜವಾಗಿ ಅವನಿಗೆ ಹೇಳಿದ ಒಂದೆರಡು ಹಿತವಚನಗಳನ್ನು ಖಾರವಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ನನಗೇ ತೋಚದೆಲ್ಲ ಗೀಚಿ ಮೆಸೇಜ್ ಮಾಡಿ ನಂತರ ಮಂದಾರ ಕ್ಷಮೆ ಕೇಳುವಂತೆ ಮಾಡಿದ್ದ. ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಂಜುಗೂ ಮಾಡಿ ಹಗ ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡಿದ್ದ. ಮಂದಾರ ಮೌನವಾಗಿ ಎಲ್ಲ ನುಂಗುತ್ತಿದ್ದಳು. ಈಗೊಂದು ತಿಂಗಳ ಹಿಂದೆ ವಿಪರೀತ ಜ್ವರದಿಂದ ನರಳುತ್ತಿರುವಾಗಲೂ ಒಬ್ಬಳೇ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗೆ ಹೋಗಿ ಡೇ ಕೇರ್‌ನಲ್ಲಿ ಅಗತ್ಯ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ಪಡೆದು ವಾಪಸಾಗಿದ್ದಳು. ಮನೆ ಕೆಲಸದ ಸುಬ್ಬಿ 'ಅದೇನು ಕಂಪ್ಯೂಟರ್' ಮುಂದೆ ಯಾವಾಗ್ಲೂ ಕೂತಿರ್ತಾನೆ? ಅಮ್ಮ, ಅಷ್ಟು ಕಷ್ಟಪಡಿಸಿದ್ದರೂ ಕಾಣೋಲ್ಲ; ಇವತ್ತು ನಾನು ಆಸ್ಪತ್ರೆಗೆ ಜೊತೆಗೆ ಹೋದೆ. ಏನ್ ಮಕ್ಕಳೋ' ಎಂದಿದ್ದು ನನ್ನ ಗಮನಕ್ಕೂ ಬಂದಿತ್ತು.

ಮಂಜು ಹೇಳಿ ಬೇಸರಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಳು 'ಜೊತೆಗೆ ಹೋಗೋದಲ್ಲ? ದಾರೀಲಿ ಹೆಚ್ಚುಕಡಿಮೆ ಆದರೆ ಅನ್ನುವ ಕಾಮನ್‌ಸೆನ್ಸ್ ಬೇಡವೆ? ಕಂಪ್ಯೂಟರ್‌ನಲ್ಲಿ ಗೇಮ್ ಆಡಿದ್ದಾನಂತೆ ಅಮ್ಮನ ಜೊತೆ ಹೋಗೋದಿಷ್ಟು... ಸುಳ್ಳು ಹೇಳೋಕ್ಕೂ ಬರೋಲ್ಲ ಏನು ಸಾಯೋದೋ ಇವನ ಹತ್ತಿರ'.

ಅಂದು ಸಂಜೆ ಮಂದಾರಳಿಗೆ ಫೋನಾಯಿಸಿ ಆರೋಗ್ಯ ವಿಚಾರಿಸಿದಾಗ, ಈಗ ಪರವಾಗಿಲ್ಲವೆಂದೂ, ಸುಮುಖನೇ ತನ್ನ ಬೇಕು ಬೇಡಗಳನ್ನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದನೆಂದೂ ಮಗನನ್ನು ವಹಿಸಿಕೊಂಡಾಗ ಮುಖಕ್ಕೆ ಹೊಡೆದಂತಾಗಿತ್ತು.

ಹಿಂದೆಯೇ, 'ನೀವು ಯಾರೂ ಬರದಿದ್ದೆ ನಾವು ಚೆನ್ನಾಗೇ ಇರ್ತೀವಿ. ಉಪದೇಶ ಕೊಡಬೇಡಿ ಅದೇ ದೊಡ್ಡ ಉಪಕಾರ' ಎಂದು ಮೆಸೇಜ್ ಎಸೆದು ನನ್ನ ಸ್ವಾಭಿಮಾನಕ್ಕೆ ಪೆಟ್ಟು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದ ಸುಮುಖ. ಇನ್ನು ಅವರ ತಂಟೆಗೆ ಹೋಗಿ ಬಾರದೇನು ತೀರ್ಮಾನಿಸಿದ್ದೆ. ಎಷ್ಟೇ ಆಗಲಿ ಅವರ ಮಕ್ಕಳು ಅವರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಅಲ್ಲವೇ? ಅಂದೇ ಕೊನೆ, ಮಂದಾರಳನ್ನು ಅವಾಯ್ ಮಾಡತೊಡಗಿದೆ.

ನಾನು ಮಂದಾರಳಿಂದ ವಿಮನಸ್ಸುಳಾದ ವಿಷಯ ಮಂಜುವಿನ ಬಳಿ ನಾನು ಹೇಳಿಕೊಂಡಂತೆ ಮಂದಾರ ತನ್ನ ತಂಗಿ ಮಾಧವಿಯ ಬಳಿಯೂ ಹೇಳಿ ಅತ್ತಿದ್ದಳಂತೆ.

ಅಹಸ್ಸರ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ಮೇಲೆ ನಾನು ಕೆಲಸ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದೆ. ಹೀಗಾಗಿ ಗೆಳೆಯರ ಬಳಗ ಬೆಳೆದಿತ್ತು ಸಕ್ರಿಯವಾಗಿ ಸಭೆ ಸಮಾರಂಭಗಳಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದೆ. ಮಂಜು, ತನ್ನಿಬ್ಬರ ಮಕ್ಕಳ ಮದುವೆಯಾದ ಮೇಲೆ ಅವಳೂ ಸಾವಕಾಶವಾಗಿ ಸಿಗುತ್ತಿದ್ದಳು. .

ಮತ್ತೆ ಮಗ್ಗುಲು ಬದಲಿಸಿದೆ ಮಂದಾರಳ ಮುಖ ಮನಕ್ಕಪ್ಪಳಿಸಿತು. 'ದೇವರೇ ಅವಳು ಕಣ್ಣೆಡಲಿ ನನ್ನ ಕ್ಷಮೆ ಆಲಿಸಲಾದರೂ ಅವಳಿಗೆ ಜ್ಞಾನ ಬರಿಸು' ಎಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿದೆ. ಎಷ್ಟು ಬೇಡವೆಂದರೂ ಸುತ್ತಿ ಸುತ್ತಿ ವಿಷಯ ಮಂದಾರಳ ಹತ್ತಿರಕ್ಕೆ ಬಂದು ನಿಲ್ಲುತ್ತಿತ್ತು.

ಮಂದಾರ ಕಣ್ಣೆಟ್ಟಿದ್ದಳು. ಮಂಜುವಿನಿಂದ ಕರೆ ಬರುತ್ತಲೇ ನಾನು ಓಡಿದೆ. ಸರತಿಯಲ್ಲಿ ಅವಳನ್ನು ನೋಡಿ ಕಣ್ಣುಂಬಿತು. ಅವಳ ಭುಜದ ಮೇಲೆ ಕೈಯಿಟ್ಟು 'ಎಲ್ಲ ಸರಿಹೋಗುತ್ತೆ'ಎಂದೆ. ನೋಟ ಬದಲಿಸಿದಳು. ಎರಡು ನಿಮಿಷ ಅಲ್ಲೇ ಇದ್ದು ಹೊರಗೆ ಬಂದೆ.

'ಈ ಬಾರಿ ತೀರ್ಮಾನಿಸಿದ್ದೀವಿ, ಮಂದಾರಳನ್ನು ನಮ್ಮ ಮನೆಗೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿವಿ, ಅಕ್ಕನನ್ನು ನಾವೇ ನೋಡೋತೀವಿ, ಇಷ್ಟು ದಿನ ಅವಳ ಮಗನಿಗೆ ಹೆದರಿ ಕೈಬಿಟ್ಟಿದ್ದೆವು ಇನ್ನು ಹಾಗೆ ಮಾಡೋಲ್ಲ' ದೃಢವಾಗಿ ಮಾಧವಿ ನುಡಿದಾಗ 'ಹಾಗೆ ಮಾಡಿ' ಎಂದೆ. ಆದರೆ ಮಂದಾರ ನನ್ನನ್ನು ಕ್ಷಮಿಸಿದಳೇ ಎಂಬ ದ್ವಂದ್ವ ಮನಸ್ಸಲ್ಲೇ ಉಳಿಯಿತು.

ಮುಂದೆ ಒಂದು ವಾರ ವಾರ್ಡಿನಲ್ಲಿದ್ದು ಮನೆಗೆ ವಾಪಸಾಗಿದ್ದಳು ಮಂದಾರ. ಉಸ್ತುವಾರಿಗೆ ಹಿಂದೆಯೇ ಮಾಧವಿ. ವಿಷಯ ತಿಳಿಯುತ್ತಲೇ ನಾನೇ ಹೋದೆ. ಮಂದಾರಳನ್ನು ನೋಡಲು ಸುಮುಖನ ಅಪ್ಪಣೆ ಏಕೆ ಬೇಕು? ಗೆಳತಿಯಷ್ಟೇ ಮುಖ್ಯ. ಮೊದಲು ಮಾತನಾಡುವುದು ಕಷ್ಟವೆನಿಸಿದರೂ ನಂತರ ವಾಯ್ಸ್ ಬ್ರೇಕ್ ಮಾಡಿಯಾಯ್ತು. 'ನೀನು ನನ್ನ ಅವಾಯ್ ಮಾಡಿದಾಗ ಎಷ್ಟು ಅತ್ತೆ ಗೊತ್ತಾ?'

ಮಂದಾರ ಮುಗ್ಧವಾಗಿ ಹೇಳುವಾಗ ನನಗೆ ನಾಚಿಕೆಯಾಯಿತು. ಅದಕ್ಕೊಂದು ಕಾರಣವಿತ್ತಲ್ಲ. 'ಹೋಗಿ ಬಿಡು ಅದೆಲ್ಲ ಮರೆಯೋಣ ಸುಮುಖನಲ್ಲಿ?' ಎಂದೆ.

'ಮೀರಕ್ಕ, ಸುಮುಖನಿಗೆ ಕೌನ್ಸಿಲ್ಲಿಂಗ್ ಆಯ್ತು ಅದೇ ಆಸ್ಪತ್ರೆಯ ಮನೋವೈದ್ಯರಿಂದ. ಈಗ ಮೆಡಿಸಿನ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಕೂಗಾಡ್ತಿಲ್ಲ ಶಾಂತವಾಗಿರ್ತಾನೆ. ಎಷ್ಟೋ ವಾಸಿ ಫಾಲೋ ಅಪ್ ಮಾಡಬೇಕು' 'ಓಹ್ ಒಳ್ಳೆಯದಾಗಲಿ' ಎಂದೆ.

'ಇದೇ ನೋಡಿ ವೈದ್ಯರ ಚೀಟಿ' ಮಾಧವಿ ಅಂದಾಗ ಓಡಿದೆ. ಆಟಿಸಂ ಲಕ್ಷಣಗಳು, ಅತಿ ಭಾವುಕತೆ, ಅಂತೆಲ್ಲ ನಮೂದಿಸಿದ್ದರು. ಮಾತೃಗಳ ಜೊತೆಗೆ, ವ್ಯಾಯಾಮ, ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಕ್ರಿಯತೆ ಉಪಯೋಗವಾದೀತೆಂಬ ಷರಾ. ನನ್ನ ಕರೆಗೆ ಓಗೊಟ್ಟು ರೂಮಿನಿಂದ ಹೊರ ಬಂದು ಅಮ್ಮನ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತ ಸುಮುಖನನ್ನು ನೋಡುವಾಗ ಅಯ್ಯೋ ಅನ್ನಿಸಿತು.

ಅವನ ಮೇಲೆ ಸಿಡುಕಬೇಕೆನ್ನಿಸಲಿಲ್ಲ, ಸಿಟ್ಟು ಬರಲಿಲ್ಲ ಪಾಪದ ಕೂಸು ಬಹುಶಃ ಮೊದಲೇ ವೈದ್ಯರಿಗೆ ತೋರಿಸಿದ್ದರೆ ಇಷ್ಟರಹೊತ್ತಿಗೆ ಸರಿ ಹೋಗಿರ್ತೀತ್ತೇನೋ. ಕನಿಷ್ಠ ಈಗಲಾದರೂ ಎಚ್ಚಿತ್ತುಕೊಂಡರಲ್ಲ.

ಹದಿನೈದು ದಿನಗಳ ನಂತರ, ಇನ್ನು ಚೇತರಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವ ಮಂದಾರಳನ್ನು ಸುಧಾರಿಸಲು ಅನುವಾದಿತೆಂಬ ಅನಿಸಿಕೆಯಿಂದ ಮಾಧವಿ, ಮುಕುಂದ ಮಂದಾರಳನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡು ಅವರ ಮನೆಗೆ ಕರೆದೊಯ್ದಿದ್ದರು. ಹಸುವಿನ ಜೊತೆ ಕರು.

ಅಹಸ್ಸರನ ಶಿಫಾರಸಿನಲ್ಲಿ ಸುಮುಖನಿಗೊಂದು ಫುಂಟ್ ಆಫೀಸಿನಲ್ಲಿ ಸಂದರ್ಶನವಿಲ್ಲದೆಯೇ ಕೆಲಸ ಸಿಕ್ಕಿತ್ತು. ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಎಂಟಕ್ಕೆ ಹೊರಟರೆ ರಾತ್ರಿ ಏಳಕ್ಕೆ ಮನೆ ತಲುಪುತ್ತಾನೆ. ನಿಯಮಿತವಾಗಿ ವೈದ್ಯರನ್ನು ಕಾಣಬಿಡುತ್ತಾನೆ. ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಯೋಗ ಧ್ಯಾನದ ಕ್ಲಾಸಿಗೆ ಸೇರಿದ್ದಾನೆ. ಪರಿಣಾಮ, ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಸಹನೀಯನಾಗುತ್ತಿದ್ದಾನೆ.

ಮಂದಾರ ಸಾಕಷ್ಟು ಗೆಲುವಾಗಿದ್ದಳು, ಮಾತಿನಲ್ಲೇ ತಿಳಿಯುತ್ತಿತ್ತು, ಆದರೆ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಗುಣವಾಗಿಲ್ಲ. ವಾಕರ್ ಸಹಾಯ ಇಲ್ಲದೆ ನಡೆಯಲಾಗದು ಆದರೂ ಅಡ್ಡಿಯಿಲ್ಲ ನಿಧಾನವಾಗಿ ಸುಧಾರಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾಳೆ.

ಸುಮುಖನ ವಾಟ್ಸಾಪ್ ಸ್ಟೇಟಸ್ ಅಪ್ಡೇಟ್ ಆಗಿತ್ತು. ನನ್ನ ಚಂದದ ಕುಟುಂಬ. ಫೋಟೋದಲ್ಲಿ ಅವನೊಂದಿಗೆ ಮಂದಾರ, ಮಾಧವಿ, ಮುಕುಂದ...

ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕಿರುನಗೆ ಬೀರುವ ಇಮೇಜ್. ಮುದ್ದು ಸೂಸುವ ಇಮೇಜ್ ನನ್ನ ಕಡೆಯಿಂದ ಉತ್ತರವಾಗಿ ಕಳುಹಿಸಿದೆ.